

Andmepõhine osalus ja osaluspõhised andmed

Keiti Kljavin, Tartu Planeerimiskonverents, 05.11.2020

Kahaneva rahvastikuga piirkondades probleemsete korterelamute elanike ümberasustamine ja kasutusest väljalangenuid korterelamute lammutamine

I tööetapi RAPORT:

Proaktiivne Kiviõli linn ja Lüganuse vald

Johanna Pirrus, Keiti Kljavin, Maria Derlõs

Tallinn 2020

Kahaneva rahvastikuga piirkondades probleemsete korterelamute elanike ümberasustamine ja kasutusest väljalangenuid korterelamute lammutamine

I tööetapi II osa RAPORT:

Kahanev Kohtla-Järve linn: sissevaade eluaseme valdkonda

Keiti Kljavin, Johanna Pirrus, Maria Derlõs

Tallinn 2020

Kahaneva rahvastikuga piirkondades probleemsete korterelamute elanike ümberasustamine ja kasutusest väljalangenuid korterelamute lammutamine

I tööetapi III osa:

Kahanemisega kohanemine: eluaseme valdkonna ümberkorraldamine ning koostöö erinevatel tasanditel

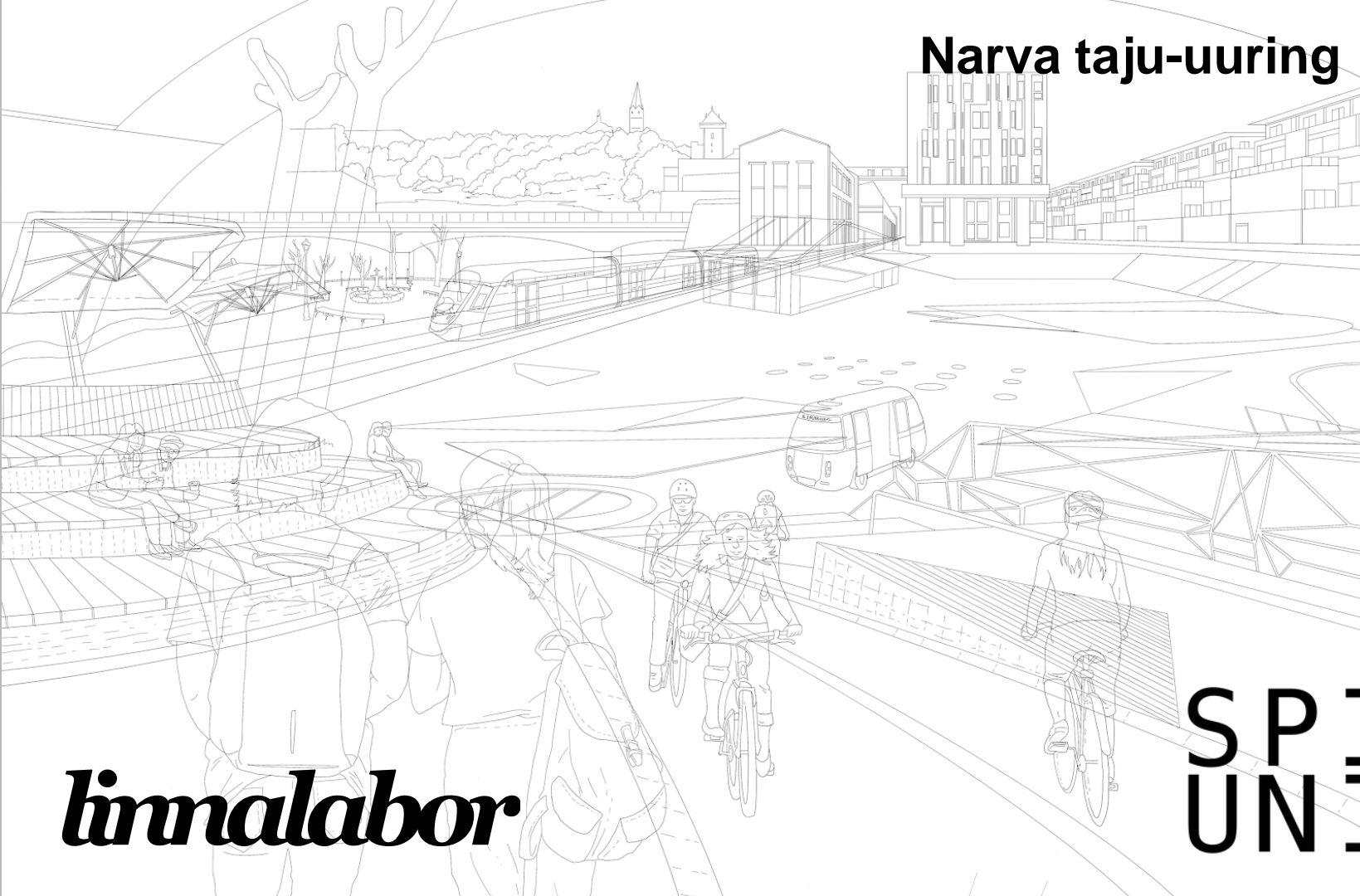
Keiti Kljavin, Johanna Pirrus, Maria Derlõs

Tallinn 2020

Kahanemisega kohanemise “suure maratoni” eesmärk ei ole lahendada kitsalt tööturu, rahvastiku, ettevõtluse, rände või elukeskkonna mahajäämuse muresid eraldi või mingis järjekorras, vaid terviklikult erinevaid tagajärgi paremini teadvustades.

andmepõhine lähenemine (*sic!*)

Narva taju-uuring

linmalabor

SPIN
UNIT

LAB. EDU. VIZ

Töötuba
koolis

Image group name	Image ID	Count of School
Infrastructure (I)		82
	1	19
	4	19
	8	26
	5	15
	12	13
Buildings (B)		86
	33	19
	43	16
	1	17
	21	16
	27	16
Park (P)		88
	12	22
	17	15
	7	17
	1	16
	3	14
Streets (S)		109
	44	23
	17	15
	15	26
	3	13
	47	12
	33	12
	28	12
Public space (A)		86
	16	20
	19	19
	21	17
	12	15
	6	15
		86
Mobility (M)		30
	4	17
	5	14
	7	16
	3	15

Vastuste
analüüs

Enim valitud pildid

Visiooni joonis

elanike rahulolu

Inimese otsust ära minna või jääda, tööd leida, ühiskonda panustada mõjutavad tingimused ei ole seotud vaid ühe kindla valdkonnaga, vaid konkreetse piirkonna JA vastaja enda võimalustega, millest siis lähtuvalt vastaja oma elu- või eluaseme rahulolu komponentide kaudu hindab.

erinevate andmete võrdlemine annab võimaluse muuta elukeskkonda sekkumine põhjendatumaks ning suurendada selle läbipaistvust;

andmete järjepidev kogumine, seire ja erinevad empiirilisele lähenemisele keskenduvad ruumiloomemeetodid on avatud ja **kaasava ruumi planeerimise loomulikud osad.**

kahanemisega kohanemise strateegiate puhul
tuleks inimeste **tunnetatud** kahanemisega
arvestada samapalju kui **arvutatud**
kahanemisega.

Foto: Andra Aaloe

Omavalitsuste vastus kahanemisele on individuaalne, kuid pika plaani ja oma teekonna leidmiseks on vaja ülevaadet elanike vajadustest ja ootustest nii eluaseme valdkonnas kui ka avaliku ruumi ja teenuste puhul. Küsimused nagu - kas meie elukvaliteeti mõjutab rohkem ebameeldiv lähiümbrus, proportsionaalselt liiga suured eluasemekulutused või ikkagi sissetulek ja tervistkahjustav töö - saab subjektiivseid ja objektiivseid meetodeid omavahel kombineerivate uuringute kaudu küsida.

Kahanemisega tunnistamist on üldjuhul mõistetud kui teadlikkuse kasvu kahanemise mõjudest ning tagajärgedest.

Kasvu asendamine kahanemisega eeldab uusi lahendusi, olemasoleva hindamist, teistsuguseid otsuseid....

Foto:Mattias Malk

EESMÄRK:

Omavalitsuste ja nende liitude, KÜ-te jt formaalsete osapoolte võimekuse tõstmine (teadmised juhendmaterjalidest tegudesse ja rahaline toetus).

Riigi kui kinnisvara omaniku, toetuste jagaja hästi kaalutletud eeskju investeerimisel ja riigi omandi korrashoiul.

Riigi tasandil on peamine ülesanne pakkuda teadmussiirde meetmeid, mille moodustavad:

- **mitte-kasvu mõtestamine maakonnaplaneeringutes** selliselt, et dokumendis seatud eesmärgid, nagu konkurentsivõime tõstmine, mitmekesisuse kasvatamine, arendamine, aktiivsuse tõstmine jne oleksid üheselt mõistetavad, kuidas toimub kasv ja kuidas toimub kahanemisega kohanemine ning millised on selle ruumilised tagajärjed ning mõju elukeskkonna muutmisel;
- **lammutamise ja energiatõhususe toetamise kõrval ka teiste meetmete jagamine** (näiteks ümberehitamise toetus);
- **Ruumiameti** (endine/praegune Maa-amet) **konsultatsioon** ja **kokkulepitud tingimustes järelevalve** (ametijuhendi koostamine, strateegiate koostamisel KOVi ja teiste seotud osapoolte nõustamine, eluaseme valdkonnas ka KÜ võimestamine-koolituste korraldamine, aga ka nn kahaneva eluaseme-arhitektuuri kohandamise konkursside korraldamine (näiteks kuidas ümber ehitada või renoveerida lammutamise asemel) jne);
- **käenduste** vajaduste ja eesmärkide analüüs eluaseme teema valdkonnas;
- tühjalt seisva eluaseme **maksustamise** või tühjuse kasutuselevõtu soodustamise analüüs;
- pilootprojekti kogemusi **haarav ja protsessi erinevaid väljakutseid tutvustav ülevaade** (näitus, kogemuste-jagamise õpitoad, ekskursioonid, ametnike-vahetus või varijuhendamine jms);

Eluaseme valdkonna roll kahanemisega kohanemisel

Ümberkorraldamise hulka kuuluvad ka muud tegevused kui vaid lammutamine, sest korterite/maade kokkuostmise programmid on kulukad ja neid tuleb tasakaalustada kestlikemate lahendustega (tagasikolimisel eluaseme soodustuste vms tingimuste toetamine, maakasutuse muutmine, nn “loodusele tagasi andmine” ja ökosüsteemide ettevõtluse planeerimine, ümberehitamine ja kohandamine, vahekasutus, kogukonnateenuste ja sotsiaalse ettevõtluse võimestamine).

Aitäh

keiti@linnalabor.ee, keiti.kljamin@artun.ee